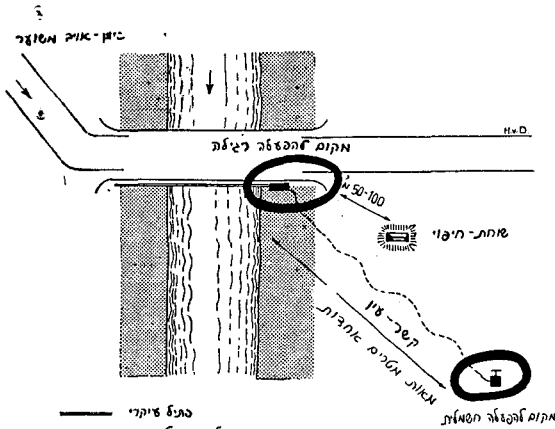

קרב על חסימות

מאת קפיטן ה. פון דאד

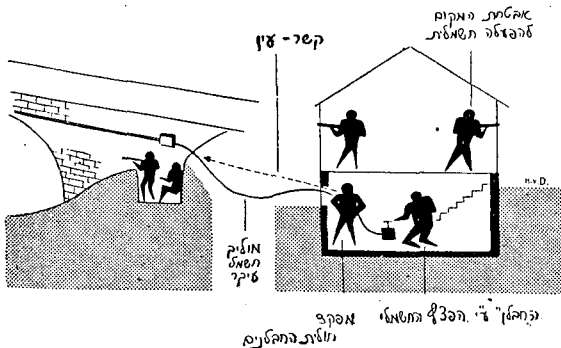
הקרקע היא האמצעי הפאסיבי החשוב ביותר שלנו. ערוצים, ואדיות, רכסים ויערות מקנים לה את האופי של מכשול טבעי. המבנים המלאכותיים הרבים המוקמים על ידינו (גשרים, סכרים, קירות-מגן וכבישים טובים) נוטלים ממנה שוב הרבה מערך-המכשול הראשוני שלה. ע"י הריסות מתכונות אנחנו להחזיר לקדמו את המצב הטבעי. לכן מהוות הריסות חלק בלתי נפרד של תכנית ההגנה. ככל שעבירות הקרקע — באיזור מסוים — מוגבלת יותר, תהיה השפעה רבה יותר להריסת המבנים המלאכותיים שבאותו איזור. אתרי ההריסה החשובים הם: גשרים, כבישים גזורים לתוך צלע המדרון, מנהרות, סכרים. הריסות מהוות, בקרקע בעלת עבירות מוגבלת, את אמצעי החשיה הטוב ביותר נגד תנופת גייסות ממונעים וממוכנים המתפרצים למערך ההגנה.

האבטחה הטקטית של אוביקט-ההריסה

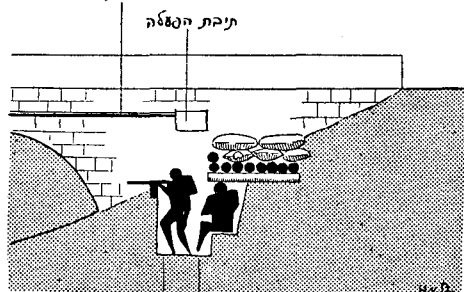
מרשם סכמטי של אוביקט-ההריסה הכולל את שני מקומות ההפעלה שפורטו בשני המרשמים הסמוכים.

מימין: ארגון אפשרי של מקום להפעלה רגילה (ביד)
למטה: ארגון אפשרי של מקום להפעלה חשמלית

מערכת ההריסה כוללת: מטעני חר-מרנפץ אשר מוצמדים למקום אחד, או למקומות אחדים, של אוביקט-ההריסה; מערכת הפעלה המחברת את מטעני חר-מרנפץ עם מקום ההפעלה; מקום הפעלה (אחד או אחדים) אשר ממנו יופעל הפיצוץ ואשר מקנה לצות-ההריסה הגנה מפני השפעת הפיצוץ (רסיסים, אבנים וכו').

מערכות הריסה כאלה מהוות מטרות בעלות חשיבות גדולה ביותר בשביל

חבטן
מקום להפצה חשופה
מקום להפצה רגילה
מקום להפצה חשמלית
מקום להפצה רגילה
מקום להפצה חשמלית
מקום להפצה רגילה
מקום להפצה חשמלית

החבטן (הכנאי) צריך תמיד להיות מחוץ שני (מחסי)

- האויב. הוא יעשה את הכל ולא יחסוך עמל כדי למנוע את הפעלתן בזמן ע"י המגן. האבטחה הטקטית של האוביקט צריכה לכלול:
- אבטחת צות אוביקט ההריסה אשר יש להגן עליו מפני התקפות מן הקרקע (פעולות קומנדו), מפני התקפות מן האוויר (פצצות, טילים ותותחים) ומפני אש ארטילרית.
 - אבטחת המתקנים הטכניים כגון מטעני חומר הנפץ, מערכת ההפעלה ומכשירי ההפעלה. האבטחה הטקטית חייבת להיות אבטחה הקפית וצריכה אף לכלול ערנות "אורית".

אפשרויות התקפה עלידי האויב על אוביקט שהוכן להריסה:

מן האוויר:

- 8 — נחיתה של יחידה בגודל מחלקה עד פלוגה בהליקופטרים של תובלה;
- 7 — נחיתה של יחידות מחץ בגודל כיתה עד מחלקה בהליקופטרים של איש אחד ("נחיל צרעות");
- 6 — נחיתה של יחידה בגודל מחלקה עד גדוד;

מן המים:

- 10 — פעולת חבלה ע"י "אנשי צפרדע" (חוליות או כיתה);
- 11 — חבלה או פעולת בזק ע"י נחיתה בעזרת סירות נחיתה למיניהן;

מן הקרקע:

- 2 — חבלה במערכת ההפעלה;
- 5 — התקפה על עמדת ההפעלה הרגילה (ע"י תת-מקלע ורימוני ד);
- 1 — התקפה על עמדת ההפעלה החשמלית (ע"י תת-מקלע ורימוני ד);
- 4 — התקפה של סוכן מחבל או חולית מחץ ממקום בלתי צפוי (ע"י ירידה מצוקים בעזרת חבלים);
- 3 — חדש רינון, או חלוק, שפרץ, המנסה לתפוס את אוביקט ההריסה בפעולת בזק.

אפשרויות אחרות:

- 9 — התקפות ע"י מטוסי קרב על חולית החבלה וחולית האבטחה (פצצות, תותחים, טילים).

שיתוף פעולה חי"ר - חולית חבלנים

חולית החבלנים שעליה לבצע את ההריסה, אין להטיל עליה בד"בבד גם את האבטחה הטקטית. לאבטחה זאת יש להשתמש ביחידת חי"ר.

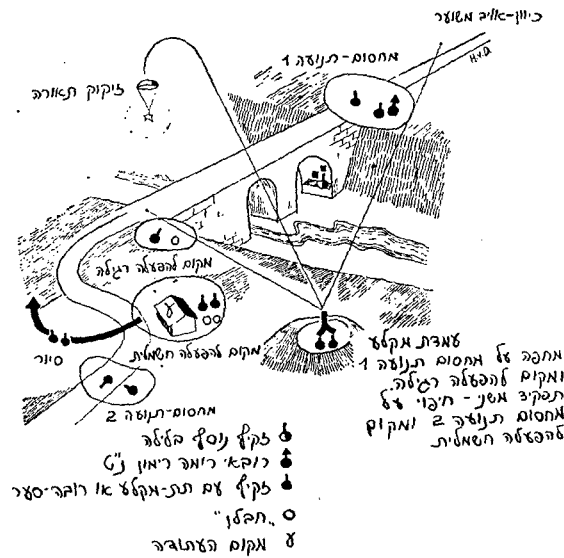
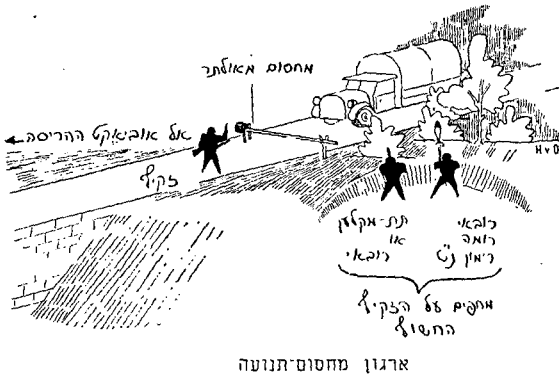
— אבטחת אוביקט ההריסה דורשת חיילים רבים. בשביל אוביקט קטן נחוצה כיתה, בשביל גדול יותר — מחלקה.

— צות אוביקט ההריסה מורכב כלהלן:

חולית חבלנים ומפקדה אשר הנם אנשי חיל הנדסה; חולית מאבטחים אשר הנם אנשי חי"ר. חולית החבלנים מהווה את האמצעי הטכני, חולית האבטחה — את האמצעי הטקטי. על שתי החוליות ממונה מפקד צות אוביקט ההריסה אשר הוא איש חי"ר. חולית האבטחה פועלת נגד מחבלים בודדים ואין מתפקידה להדוף התקפה רבתה. כל יעודה הוא לתת לחולית החבלנים את אותה שהות הנחוצה לה כדי להפעיל בהצלחה את הפיצוץ.

נקודות הדגש העיקריות הן:

- יש למנוע התקרבות חייל אויב (מזוין בפגיון, אקדח, רימון או תת-מקלע) אל ה"חבלן" (חילהנדסה) אשר נמצא דרוך לפעולה עלייד מערכת ההפעלה. לכן יימצאו אנשי חולית האבטחה (חי"ר) לצדו, באר תה שוחה או מחפורת.
- יש להגן על ה"חבלן" מפני פגיעה של צלף הפועל מטוח רחוק, וכן מפני אש מטוסים או אש ארטילרית. לכן חייב הלז להימצא במחסה טוב ומוסדה-יטב.
- יש למנוע אפשרות-גישה של סוכך מחבל או פלס אויב אל מערכת ההפעלה או אל מטעני הפיצוץ. לכן יש להבטיח שדה-אש נאות לגבי אוביקט-ההריסה.
- כדי לודא את ביצוע משימתו של ה"חבלן", אין לשתף אותו בלחימה העלולה להתרחש לפני הפיצוץ.
- לאחר ביצוע הפיצוץ מתיצבת חזר לית החבלנים (אם ניתן הדבר!) אצל יחידת ההנדסה שלה אשר יכולה אז להפעילה כחולית חב-לנים במקום אחר, במשימה דומה. לכן אסור לך, כמפקד-רגלים, לצר-פה פשוט ליחידתך כתגבורת. רק במקרה שהמצב מאוד מעורפל ואין לה החבלנים ליחידה הלוחמת הקרובה.

ארגון האבטחה הטקטית של אוביקט-ההריסה

במקרה שהמצב מאוד מעורפל ואין לה החבלנים ליחידה הלוחמת הקרובה.

לחימה על חסימות

הריסות מוגנות מהוות חסימות. חסימות מבוססות לרוב על אוביקט-הריסה מתוכנן ורק לעתים על הריסה מזדמנת. במידה שההריסה מקיפה ויעילה יותר, יקטן גודל הכוח אשר נחוץ להגנה על החסימה.

הפקודה להקמת חסימה כוללת:

- אויב/כונה.
- התכלית הטקטית של החסימה (סתימת פרצה, אבטחת אגף או השחיה).
- התפקיד הטכני של החסימה:
- עצירת תנועתם של כל-ירכב אופניים (משימת מינימום).
- עצירת תנועתם של כל-ירכב זחליים.
- עצירת חי"ר וכל סוגי כל-ירכב (משימת מכסימום).
- גבולות הקף החסימה (הריסה קדמית ביותר, אחורית ביותר, גבול לצדדים).
- כוחות להקמת החסימה והפעלת ההריסות.

אורח הפעולה של היריב העדיף בשעת תיקון הריסות - ותגובת המגן

- לתיקון שלושה שלבים:
- סיור.
 - אם אתר-ההריסה מוגן — יצירת חיפוי-אש והקמת ראש-גשר.
 - הפעלת יחידת בניה.

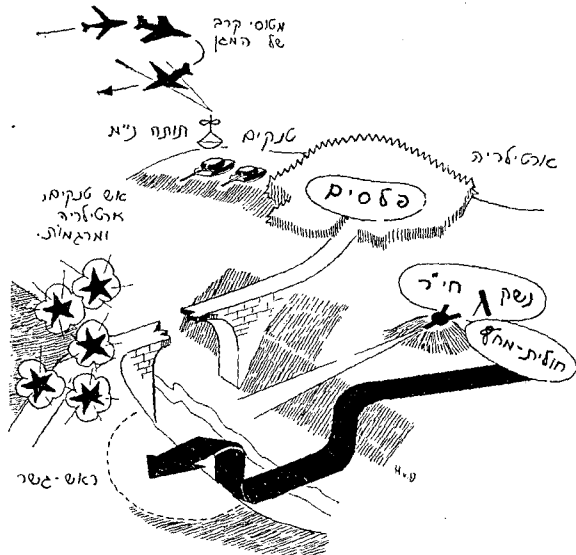
תיקון ההריסה שלב א'

1. קציני חיל-ההנדסה של האויב מעריכים את הקצה-ההריסה (כדאיות) התיקון — או עקיפה ע"י יצירת מעבר חדש במקום אחר. באם כדאי לתקן: — קביעת כמות של חומרים, מכונות-בניה, כוח אדם; תכנית הנדסית לבניה או תיקון.

2. סיור של מעברים צדדיים כדי לקבוע: אפשרות עקיפה של אתר-ההריסה; שטח בניה בשביל מעבר משני; אפשרות מעבר בשביל כוחות-מחץ אשר יגרשו את המגן ויאפשרו את העבודה הטכנית. הסיור מבוצע ברגל (2), בהליקופטר-סיור (4), בהליקופטר של איש-אחד (3).
3. הבאת חומרים, צוטר-בניה ומכונות-בניה לשטח המתנה מאובטח.
4. הפרעת הסיור ע"י צלפים ונשק אנטומטי של המגן.
5. קציני תצפית של ארטילריה ונשק חי"ר כבר נמצאים בעמדת תצפית מוסית-היטב ומכנינים נתוני-ירי.

יצירת חיפוי-אש והקמת ראש-גשר ע"י האויב

- את חיפוי-האש יתנו: טנקים בודדים או תותחים מתנעיים (באם השטח יאפשר להם תפיסת עמדות מתאימות); נשק חי"ר (מק"בים, מרגמות, תותחי חי"ר).

- תותחים נ.מ. מוצבים כדי להדוף התקפת מטוסים של המגן על מקום הבניה.

- מול הגנה עיקשת עוברות חוליות-מחץ של האויב את המכשול כדי להקים ראש-גשר ולאפשר עלידי כך את העבודה הטכנית של יחידות הבניה. עבירת המכשול תביא, לעתים, לידי עקיפות עמוקות וגזולות-זמן.

- הרחבת ראש-הגשר עד כדי כך שהמגן לא יהיה מסוגל

עוד לפעול בכלי-הנשק הקל שלו (תת-מקלע, רובה-סער, מקלע, מק"ב, רובה-צלפים) נגד הכוח הנמצא במקום הבניה.

— באותו זמן שוהה יחידת הבניה (חיל-הנדסה) בשטח ההמתנה, ומנצלת את הזמן לסיורים לשם הכרת השטח על-ידי מפקדי-המשנה, לדיונים על תכנית הבניה ולהשלמת ריכוז החומרים.

הבניה מחדש

- גישור על פני המכשול (גשר מפוצץ, קיר-מגן הרוס, מנהרה חסומה).
- משתמשים כאן באמצעים הנדסיים מודרניים ביותר.

נראה שכבר באמצעים פחותים (למשל כיתת-רובאים עם קצינת-צפית קדמי) יושג הרבה והיריב יאלץ להפעיל מגננון מקיף ומורכב ולבזבז זמן רב.
יש לנסות להרויח „עומק של זמן" על-ידי:

- פתיחת הקרב בנשק-קל כדי להכביד על סיור האויב, לאלצו להקים ראש-גשר ע"י פעולת חי"ר לפני התחלת הבניה, להשהות ככל היותר יצירת ראש-הגשר (ע"י לחימה, מיקוש).
- לאחר שגורש המגן מאתר ההריסה ולא יוכל לפעול יותר נגד האויב שם, יפעיל סיורי-קרב, אש ארטילרית ואש מרגמות מוכנה-מראש, והתקפות מן האויר. כל אלה יאיטו את עבודת הבניה שמבצע האויב ויגרמו לו אבדות בכוח-אדם ובחומרים. לעתים יהיה זה מועיל לא לשתף כמה צלפים בקרב על ראש-הגשר. אלה יפתחו באש רק בשלב מתקדם של עבודות הבניה ואז בלתי נראים ובלתי פגיעים, יפגעו הם בירי מטוח גדול בפלסי האויב.

אמרות ♦ השגות ♦ מושגים

„...משהוחלט, באבגוסט 1947, לשים קץ למנדט הבריטי — היתה, כנראה, מטרתו של בוינ להבטיח כי הלגיון הערבי של עבדאללה ישטוף את רובה של ארץ-ישראל, בהשאירו מדינת-יהודים מקוצצת, שתהיה כה חלשה עד שתהא נאלצת להשען על רחמיה של ממשלת בריטניה. מטרה זו היתה כה מבישה עד שלא יכלו לגלותה לקבינט לעולם — ועל-כן לא ניתן היה להביעה בהנחיות ברורות לאנשים-שבמקום.”

„מכאן אותו רושם מחריד של רפיון וחוסר-החלטה — במשולב עם דעה-קדומה אנטי-יהודית ממארת — אשר ציין את המדיניות הבריטית במשך כל אותו זמן. אין תימה, כי אחדים מן המצביאים שלנו — למשל, סטוקואל בחיפה — נדחקו ע"י חוש-ההגינות שלהם שהתמרד לקבלת החלטות עצמאיות, אשר סיכלו את מטרתו של בוינ והצילו במקצת את כבודה של בריטניה.”

ר. קרוסמן, בסכמו אחת מכוונותיו של הספר „שני עברי הגבעה", לג', וד, קמחי.